

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2:20
 za Nemčijo celoletno . . . " 28.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemati mesečno . . . 1:70
Sobotna izdaja:
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:
 Enostopna petitvra (74 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Parčna oznaka, zahvale, očitnice itd.:
 enoslojna petitvra po 18 vin.
Poslano:
 enostopna petitvra po 30 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenim nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bo. n.-bere. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 138.

Današnja številka obsega 6 strani.

Balkan balkanskim narodom.

Dr. Ign. Žitnik.

To načelo je zastopala avstrijska diplomacija zadnjih petdeset let. S to politiko so hoteli avstrijski diplomatje prepričati klado, ki so jo Rusi in Angleži polagali pred avstrijski prag, onemogočiti »slovenski« obroč, ki so ga tekmeči snovali proti »nemškemu« pritisku na iztok. Načelo je pravo, ideja dobra, toda taktika je bila slaba, ker nedosledna in je Avstrija — hočeš moraš — večinoma le za druge hodila po kostanj v žrjavico in tako zašla — žal v današnji »circulus vitiosus«. Kar trdimo, hočemo tudi dokazati in priti do drugega zaključka, nego uvodnik graške »Tagespost« od zadnje nedelje.

Iztočno vprašanje, katerega os so Dardanele in Carigrad lunek, se mi zdi podobno visoki gori, ki se v raznih s'ikovitih oblikah razraša v pogorja in izgublja v megleni daljavi. Na vsakem stališču se odpira očem druga panorama. Da dobiš pravo sliko, oglej si jo od vseh strani in še iz zračne ali ptičje perspektive. Balkanski narodi so doslej hodili na to goro samo za ruskimi in angleškimi vodniki. Tekom let pa so se toliko izurili in utrdili, da več ne potrebujejo vodnikov in samo še prenečujejo v njihovih planinskih kočah. In morda kmalu pride čas, ko si sami postavijo udobne hotele na primernih prelazih, kamor bodo kot gostje zahajali evropski turisti.

Balkanska zveza je čez noč postala pridobitna zadruga. Ali bode uspela in si delila bogate dividende ali napovedala konkurs, kdo to vé? Danes so njene delnice al pari. Zanimivo in poučno pa je dejstvo, da ta zadruga odklanja vse evropske revizorje in odriva vse varuhe, ki so jo snovali mnogo let. Angleži so sprožili idejo balkanske zveze. Gladstone je bil, ki je v parlamentu izgovoril krlate besede: Turka je treba pognati iz Evrope s šilom in kopitom! Njegov naslednik Salisbury je rekel srbskemu poslaniku: Naš ideal je balkanska zveza. Toda vi sami uničujete ta ideal, ker se koljete med seboj. Ker niste edini, mora Balkan postati plen sosednih držav.

Angleška politika je vedno nasledovala smoter, da Turčija ostane, toda toliko slaba, da ji ni nevarena pri mohamedancih v Aziji in ji ne zapre zveze Egipta z Indijo. Balkanski odbor v Londonu, čegar člani

so najodličnejši Angleži, je največ smodnika natresel v balkanski sod. Drugi smoter angleške politike na Balkanu je, da »zatré nemške in avstrijske spletke«, kakor je leta 1908 v imenu balkanskega odbora naglašal sir Buxton. To politiko svoje vlade je vodil pokojni kralj Edvard, ki je v Revalu z ruskim carjem in njegovim ministrom Izvojskim sklenil nov dogovor. Ta račun so tedaj prekrizali Mladoturki in Aehrenthal z aneksijo Bosne. Top je bil namerjen proti Avstriji, balkanska zveza pa ga je sprožila proti Turčiji in posredno zadela angleške in ruske kovarje.

Balkanska zveza je bila želja tudi Italije. Znani rumunski zgodovinar Jorga celo trdi, da je Italijan Antonio Marini prvi sprožil to idejo. V sredi minolega stoletja je Marini pred benečansko oblastjo zbežal v Rumunijo in oblezel ves Balkan, koder je nabiral narodne pesmi in širil idejo balkanske zveze proti Turčiji. Predaleč bi zašel, ko bi hotel iz javnih govorov italijanskih diplomatov in veljavnih politikov dokazati, da je italijanska politika na Balkanu protiaustrijska. Tudi to poglavje pride še na vrsto. Zadnje soboto je italijanski minister za znanje posle San Giuliano v zbornici priznal Balkan balkanskim narodom. Ta rešitev po njegovem mnenju najboljšo odgovarja koristim evropskega miru, ako soglašata tudi s koristmi evropskih velesil. »Ja, wenn das Aber nicht wäre.« Po obedu so goste vedno boljše volje. Za Italijo sta po besedah San Giuliana nerešeni še dve vprašanji: ravnotežje na Adriji in Sredozemskem morju. Obe vprašanji pa upa San Giuliano dovoljno rešiti v sporazumu z Avstrijo in Rusijo. Po naši sodbi pa more ta rešitev biti za Avstrijo povojna in tra'na le v sporazumu z balkanskimi državami in Rusijo. Vsaka druga rešitev, s katero more biti zadovoljna Italija, je za Avstrijo le pogubna, kar je tudi San Giuliano dobro znano.

Francoska politika pa že iz dobe Ludovika XIV. ruje proti habsburški državi. Napoleon III. je plačal svoje in svojih prednikov zlobne intrige pri Sedanu. Sam se je vjel v past, ki jo je leta 1859 in 1866 nastavil Avstriji. Sedanji predsednik francoske republike Poincaré je nedavno opisal politični ponos pravega Francoza s stavkom: Francija bi zatajila vso svojo velikodušno preteklost, ko bi odrekla simpatije balkanskim narodom, ki vstajajo. Ako se je kdaj francoska politika srečala z avstrijsko, je bil to le slučaj in ne namen. Tudi elegantni Francoz spominja na galškega kralja Brena, ki je pramažanim

Rimljenom zaklical »vae victis«, ker so se branili izp'acati mu previsoko vo'no odškodnino. In danes je žica med Parizom in Peterburgom močnejša, nego kdaj.

In Nemčija? Knez Bismarck je označil nemško stališče z besedami: »Najše koristi dopuščajo v višji meri nego drugih držav prodiranje Rusije proti jugu; reči smemo, da jih Rusija s tem celo pospešuje.« Zato je Bismarck navz'ic zvezi z Avstrijo sklenil pozavarovanje z Rusijo. In iz iste dobe velja za rusko diplomacijo rek: »Odslej ne vodi naša pot na Balkan skozi Dunaj, marveč skozi Berlin.« Pošteni mešetar je že tedaj dobro računal, kako bode Nemčija najcenejše gradila most preko Avstrije in Balkana do Bagdada. Ta most se že gradi. In koncesijo za to zgradbo je dala Rusija v imenu sultana Abdul Hamida, ki si je s tem činom pridobil posebno naklonenost nemškega v'adarja. Toda Turčija je danes v razsulu in tudi nemške podgane zapuščajo turško ladjo. Vedno ostane v veljavi Ovidov rek: »Donec eris felix, multos numerabis amicos. Tempora si fuerint nubila, solus eris.« To velja tudi za Turčijo, čeravno nekateri pretakajo solze. Če torej danes ali jutri ruski car ali njegov minister potrka na brandenburška vrata z že'jo, naj Nemčija pomaga odstraniti zanahe, ki Rusom zapira o Dardanele in Bospor, brez dvoma dobi prijazen odgovor. Nemčija ni srednjemorska vlast; skrb za to ravnotežje prepušča Avstriji in Italiji. Ali torej ne govoré vsi razlogi za to, da Avstrija sama in ne kot sekundant Nemčije Rusiji ponudi spravo. Vedno je boljša kratka sprava, nego dolga pravda.

In s tega stališča ne moremo odobravati vsega, kar je namigaval dunajski oficijoz, ko je princ Hohenlohe izročil cesarjevo pismo ruskemu carju. Gotovo so balkanski diplomati posmehljivo čitali izjavi »Fremdenblatta« in »Rosije«, ko sta v eni sapi zatrjevala, da so balkanski narodi odslej sami svoji in sto'e na svojih nogah. S perečo ironijo izrazi kot odgovor glasilo bulgarske vlade »Mir« upanje, da poneha med Avstrijo in Rusijo staro nasprotje zaradi balkanskih narodov in da se ne vznemirjata z vojnimi kori na mejah.*

In če upa dunajski oficijoz, da je s sedanjjo balkansko vojsko končana tudi bal-

* V sobotnem članku je bila tiskovna pomota. Knez Meščerski je trdil, da more balkanska zveza postati nevarna Rusiji. Tiskano je bilo po pomoti »Avstriji«. Op. p.

kanska kriza, se jako moti. Za Turčijo je le sreča, da ji je balkanska zveza odrezala makedonski slepič. Za Turčijo je bila Evropa vedno le »sovražna dežela«. Polasti' so se Turki Balkana kot roparji z mečem in ognjem in ostali ves čas kot tujci v deželi. In če nas izprašujejo turkofili, s katero pravico izganja'o balkanski narodi Turka iz Evrope, odgovorjamo jim z enakimi vprašanji: S katero pravico pa so Turki pridrli in podjarmili krščanske narode na Balkanu? In če je Evropa l. 1856 zagotovila Turčiji integriteto, je to storila s pogojem, da izvrši potrebne reforme na Balkanu. Tega Turčija ni hotela, ne mogla. Turškemu sultanu ostane v Aziji še trikrat več sveta, nego meri vsa Nemčija. Tam ima dovolj dela in tudi jela, ako je sposobna za kulturo.

Ako pa Bulgari in Turki pri Odrinu dožive Kralj. Gradec in se sprijaznijo, kakor sta se Avstrija in Nemčija, končano bode šele četrto dejanje balkanske krize. Znani turkofil Goltz paša, ki boljše pozna turške razmere, nego Turki sami, odgovarja na vprašanje, ali naj Carigrad ostane turška prestolnica, Brusa, Konija ali Damask: »To vprašanje je velepomembno. Carigrad je iztočna Sirena, ki vsakega pogubi, ki se ji približa. Krasna lega mesta, lepa okolica, čisto in vis'vo nebo in topli zrak omamijo človeka, da se pomehkuži. In to je bila največja nesreča za turško gospodo v Carigradu, kjer se križajo trgovske ceste. V Carigradu več vedo o Londonu, Parizu, Dunaju, Berlinu in Peterburgu, nego o svoji deželi. Za carigrajske Turke ima košček zemlje v Albaniji, Epiru ali Tesaliji večji pomen, nego vsa ogromna posest v Aziji. Carigrad je za Turka zemeljski raj, kamor si žele vsi uradniki in častniki. In to je Turčiji v največjo škodo. Slabost Turčije je, ker ima še preveč sveta za svoje moči. In da brani ta svet, mora vzdrževati močno armado, kar s'abi njeno telo. Ako hoče turški sultan rešiti svojo državo, umakne naj se iz Carigrada v Konijo, Cezarejo ali Damask.« Tako Goltz že leta 1897. In če se to zgodi, kdo pa zasede prestol carigrajskih vladarjev? Kdo prevzame ključ od dardaneljskih vrat?

Dr. Förster.

Ministrstvo za nauk in bogočastje je za rednega profesorja modroslovja na dunajskem vseučilišču poklicalo znanega dr. Försterja iz Curiha in dr. Förster je katedro tudi sprejel. Ker pa je dr. Förster krščanskega svetovnega naziranja, se je svo-

LISTEK.

Roža svetlá.

Angleški spisal H. R. Haggard.
 (Dalje.)

Rozamunda je prebrala do konca to pismo ji je padlo iz rok na mramornata tla. Tedaj se je oglasila kraljica in rekla:

»Gospica, prosimo te take žrtve v imenu vseh teh in ostalih v mestu.« in pokazala je na ženske in otroke.

»In moje življenje?« je rekla Rozamunda zamišljeno. »To je vse, kar imam.« In oči so ji plavale proti strani v cerkvi, kjer je stala vitka Wulfova postava.

»Znabití bo Saladin usmiljen,« je rekla kraljica.

»Kako naj bi bil usmiljen,« odgovori Rozamunda, »ko me je vedno svaril, da moram umreti, če mu pobegnem ter me zopet vjame? Ne, on mi da na izbero Izlam ali smrt.«

»Ako pa ostaneš tukaj, moraš umreti od vojakov ali pa v najboljšem slučaju pasti v njihove roke. Gospica! Tvoje življenje je samo eno življenje, a ž njim lahko odkupiš življenje osemdeset tisoč duš.«

»Ali je to tako gotovo?« vpraša Rozamunda. »Sultan ni ničesar obljubil, pravi le, če ga jaz prosim, da prizanese Jeruzalemu in njegovim prebivalcem, da hoče mojo prošnjo upoštevati.«

»Ali — ali,« je nadaljevala kraljica, »sultan tudi izjavlja, da gotovo razdene Jeruzalem in pomori vse, ako ne prideš; gospodu Ballianu pa je rekel, če se mu izročiš, dovoli on pogoje, ki jih bomo lahko sprejeli. Z ozirom na vse to te prosimo, da naš svoje življenje, da rešiš življenje tisočev drugih. Ako pa za naš umrješ, ti bo v veliko čast in tvoje ime se bo po celem krščanstvu častilo kot ime svetnice in mučenice. Ne zavrzi naše prošnje, po kaži, da si zares velika, da greš junaško smrti nasproti in si s tem pridobiš blagoslov milijonov ter si zagotoviš prostor v nebesih, blizu Njega, ki je tudi umrl za ljudi. Še ve jo prosite, sestre, še ve jo prosite!«

Pri teh besedah so se vrgle ženske in otroci na kolena pred njo in jo v solzah in ihtech prosile, da bi dala zanje svoje življenje. Rozamunda se je ozrla po njih, se nasmejala ter rekla z zvonkim glasom:

»Kaj pa praviš ti, moj bratranec in zaročenec, gospod Wulf D'Arcy? Stopi sem in daj mi svet v tej zadregi.«

Nato se približa sivooki, od boja

utrujení Wulf, obstoji pri oltarjevi ograji in jo pozdravi.

»Slišal si vse,« je rekla Rozamunda. »In tvoj svet? Ali bi hotel, da umrjem?«

»O!« odgovori s hripavim glasom. »Teško je govoriti. Ali njih je veliko — ti pa si samo ena!«

Množice so šumno pozdravile te besede. Znano je bilo mnogim, da Wulf iz vsega srca ljubi svojo izvoljenko in da se je šele pred malo dnevi postavil tja, da jo brani do zadnjega dihleja proti vsakomur, ki bi se jo drznil izročiti Saladinu.

Tedaj se je Rozamunda glasno nasmejala in čudno je odmeval nežni glas njenega smeja po onem svečanem prostoru in ob tej slovesni uri.

»O, Wulf!« je rekla. »Wulf mora vedno govoriti resnico, četudi je še tako kruta. Kraljica in vsi vi nespametni ljudje, jaz sem le izkušala vašo naravo. Ali ste sploh mogli misliti, da sem tako podla, da se bom branila dati to borno svoje življenje, če je toliko tisočev življenj odvisno od tega? Ne, ne!« Pri teh besedah je Rozamunda vtaknila bodalo, ki ga je držala ves čas v roki, v nožnico, pobrala pismo, se dotaknila ž njim čela v znamenje pokorščine in rekla odposlanecem v arabskem jeziku:

»Sužnja sem Saladinova. Majhen prah sem pod njegovimi nogami. Vedite, emirji, da izjavljam v pričo vseh tukaj zbranih, iz svoje lastne volje, jaz, Rozamunda D'Arcy, bivša balbeška princezinja, da grem z vami v sultanov tabor ter ga prosim tam, da prizanese prebivalcem jeruzalemskega mesta; jaz pa sprejem kazni za svoj beg, kakor bo razsodil moj kraljevi stric. Le eno prošnjo imam, če ga je volja, da mi jo izpolni — da prineso moje truplo nazaj v Jeruzalem, da ga pokopljejo pred tem oltarjem, kjer se prostovoljno odpovedujem življenju. Emirji, pripravljena sem.«

Odpotanci so se ji priklonili in zahvalne molitve so donele po kapeli. Ko je stopila Rozamunda k oltarju, jo je kraljica objela in poljubila, plemenitashi in vitezi, ženske in otroci pa so pritiskali svoje ustnice na njene roke, na rob njenega belega oblačila, venomer jo nazivljajoč svetnico in rešiteljico.

»Doslej še nisem ne svetnica, ne rešiteljica, upam pa, da se vam vaše želje izpolnijo. Pojdimo.«

»Tako je,« je dostavil Wulf in stopil poleg nje, »pojdimo.«

Rozamunda se je zganila ob teh besedah in tudi vsi ostali so ostrmeli.

(Dalje.)

bodomiselni svet zaradi tega razburil in daje svoji nejevolji izraza po dunajskem liberalnem in socialnodemokratskem časopisu.

Ker nam je cela zadeva precej znana, hočemo o njej par besedi izpregovoriti.

Med vsemi rednimi in izrednimi profesorji modroslovja ter docenti iz te stroke na dunajskem vseučilišču ni niti enega, ki bi kot učitelj filozofije stal na krščanskem stališču, kvečjemu, da kateri krščanstvu ni izrečno nasproten, gotovo pa vsak taji, da bi katerokoli verstvo imelo s filozofijo sploh kaj opraviti. Najuglednejši med njimi, ki ima tudi največ slušateljev, pa ni samo katoliškemu svetovnemu naziranju popolnoma tuj, marveč je izrečno pobija, se šteje med moniste in se z vneto udeležuje tudi monistske propagande, dasi je kot oseba in značaj vzor ljubeznjivosti, pravičen in nasproti osebno izrečenemu mnenju tudi tolerant, kar seveda za javnost ne šteje. Drugi, najgloblji med vsemi, je čisto svoje vrste filozof, ne sledi modi, pozna temeljito tudi srednjeveško modroslovje, metafizičen um, kakor jih je dandanes malo dobiti, je pa tudi naziranj, da sta verstvo in filozofsko umovanje kontrarni nasprotji, sicer pa more veliko njegovih misli tudi katoličana zelo zadovoljiti, ako jih sprejema z gotovo rezervo in »modo suo«. Tretji, pedagog, je, govoreno v žargonu vseučilišč, »brentanot«, med docenti pa imamo seveda tudi vse vrste struj, sholastično-aristotelske pa čisto gotovo ne.

Ena katedra filozofije na dunajskem vseučilišču pa je bila po tradiciji odnekaj namenjena krščanskemu filozofu. To je tudi čisto pravično. Ako je lahko na eni fakulteti n. pr. devet kantiancev, brentanotov, monistov, pragmatistov itd., je eden pač lahko izrečno krščanskega svetovnega naziranja. Končno je ogromna večina vseučiliške mladine katoliška in staršem tudi ni vseeno, kakšnega duha se navzamejo njihovi sinovi. Sicer pa je znanost svobodna, in varovati načelo, da se na eni katedri poučuje v kolikortoliko pozitivnemu krščanstvu prijaznem duhu, se spričo današnjih razmer, ko svobodomiselstvo nobenemu ne prizna nobene svobode kakor sebi in hoče vseučiliško filozofijo čisto v nasprotju z lastnim temeljnim načelom rezervirati samo sebi, — se pravi le varovati resnično svobodo naziranja.

To katedro je imel zadnji v rokah dr. Müller, ki je predlanskem umrl. Rajni je bil teolog in je, kakor nam je pozitivno znano, prišel do tega mesta ravno vsled tega, ker se je o njem upravičeno mislilo, da bo predaval krščansko filozofijo. Rajni, ki so ga njegovi kolegi izpočetka z velikim nezaupanjem sprejeli, pa se je kmalu obrnil v drugo smer in je postal neke vrste eklektik.

Naučni minister je zdaj, sledeč običaju, za katerega dunajska filozofska fakulteta dobro vé, poklical na to mesto dr. Försterja. Kar se tiče postave, fakulteta lahko predlaga, kdo naj se na izpraznjeno stolico pokliče, vlada pa končno lahko imenuje, katerega hoče. Tako je. Država ima danes tako moč, da tudi fakulteto lahko ukloni, kar gotovo ni krivda »klerikalizma«. Sicer pa se je opirala učna uprava na predlog manjšine fakultete, ki se je za Försterja izrekla.

Kaj pa imajo svobodomiselci proti Försterju? Prav nič in tudi nič imeti ne morejo. Förster ima kot filozof in pedagog sloves po celem svetu in je za svoje mesto gotovo več kot kvalifikovan. Če bi ne bil prišel na dunajsko fakulteto, bi bil prišel gotovo na kako drugo, morda še bolj slovečo. Förster je za dunajsko univerzo velika znanstvena pridobitev. Na vsak način katedro tako zasluži kakor oni dunajski ekstraordinarji, ki jih je baje fakulteta predlagala. Prvi dunajski filozofični ordinarius ga v svojih predavanjih kot antikantianca sam omenja in vpoštevava.

Eno napako pa ima Förster; on je pristaš krščanskega svetovnega naziranja. Zakaj pa bi ga to kot filozofa in pedagoga diskvalificiralo, ne vemo. Saj n. pr. tudi Eucken v glavnem stoji na tem stališču in je vendar zelo ugleden filozof. Förster ni niti katolik in zadnje njegove publikacije so celo katoliškemu naziranju v marsičem nasprotno. Mnogo katoličanov z njegovim imenovanjem ni niti zadovoljnih, ker se morebiti ne čisto neupravičeno boje, da bo njegovo nejasno krščanstvo slušatelje bolj zmešalo. Vendar pa je med dvema zli manjše boljše. In tako menimo, da je učna uprava ukrenila najboljše, kar je spričo obstoječih razmer mogla.

Svobodomiselci pa se bodo že pomirili. Pravega razloga proti Försterju nimajo, Förster pa tudi ni take vrste filozof, da bi ne poznal kompromisov. On je popolnoma otrok moderne dobe in kot tak spada na odmenjeno mu stolico. Strokovna pedagogika bo pa z njim v vsakem oziru in brez vsake rezerve veliko pridobila.

Mohorjani — vsi se spomnite „Slovenske Straže“!

Balkanska vojska.

POLOŽAJ NA BOJIŠČU.

BULGARI SO RES ZAVZELI TURŠKE FORTE PRI BULAIRJU. — V TRACIJO SO DOŠLE NOVE SRBSKE ČETE. — ZOPET PONESREČEN TURŠKI IZKRCEVALNI POIZKUS. — 5000 TURKOV UBITIH.

Carigrad, 25. februarja. Oficialno večerajšnje poročilo o vojski izvaja: Radi snežnega vremena se pred Odrinom, pred Čataldžo in pred Bulairjem ni nič novega pripetilo.

Milan, 25. februarja. »Corriere della Sera« poroča iz Beograda: Druga srbska divizija je došla v Tracijo, dasi se je prvotno to dementiralo.

Sofija, 25. februarja. Turki so pri Podima ob Črnem morju iz petih ladij poizkušali izkrcati čete. Turški izkrcevalni poizkus je bulgarska artiljerija preprečila.

Carigrad, 25. februarja. O ponesrečenem poizkusu turškega izkrcavanja pri Eski Fanarju prihajajo zdaj sledeče podrobnosti: Ko so Turki izgubili bulairska forta »Napoleon« in »Viktorija«, o čemur tudi Bulgari iz taktične previdnosti niso poročali, je nastal za turško armado na polotoku kritičen položaj. Da ne nastane nevarnost za Bulair, bi bilo treba okrepiti fort »Sultanje«, ki je najvažnejša utrdba na polotoku. To se je imelo zgoditi dne 18. februarja jutraj. Dvajset transportnih ladij je iskalo prostor, ki bi bil primeren za izkrcanje. Mislile so, da so ga našle pri Eski Fanarju, deset kilometrov severno od Galipolija. Izkrcavanje je vodil sam Enver beg, ki je bil izdelal načrt za vse operacije. Manever se je vršil zelo hitro in brez zapreke. Čete so šle do desetisoč mož. Ko so bile na suhem, so odkorakale proti Ak Mejdanu. Toda Bulgari niso prezrli izkrcavanja, bili so pripravljene, da nastopijo o pravem času. Ko so Turki prišli tja, kjer so jih Bulgari hoteli imeti, so pričeli s strelbo in z manevrom, da bi obkolili sovražnike. Razvil se je grozovit boj, v katerem so Turki izgubili najmanj pettisoč mrtvih in ranjenih. Ostala polovica se je umikala, dokler ni prispela do ladij, ki so potem odpeljale ostanek prej dvakrat tako močne vojske.

ODLEGANJE SKADRA.

Milan, 25. februarja. »Corr. della Sera« poroča, da se pred Skadrom nadaljuje praska. Črnohorska in srbska vojska čaka, da odteče voda, ki je poplavlila vso dolino okrog Skadra, ki pa je že začela izpadati. Srbski generalni štab misli, da bo mogoče ponoviti splošni napad, čim dospe vsa srbska oblegovalna artiljerija pred Skader. Begunci iz Skadra pripovedujejo, da primanjkuje v mestu razen živeža tudi vode ter da prihaja vsak dan do konfliktov med turškimi vojaki in Albanci. V soboto so obesili na mestnem trgu pet Albancev, ker so dejali, da bi bilo najbolje, da se mesto uda.

ALI STA SE AVSTRIJA IN RUSIJA SPORAZUMELI ALI NE?

Dunaj, 25. februarja. Vsi listi se bavijo danes z večerajšnjo izjavo ministrskega predsednika Stürgkha ter pravijo, da je vsled političnega pomirjenja že v prihodnjih dneh pričakovati odpuščanja rezervistov na gališki meji v večjem obsegu. Neki listi celo trdijo, da se to od strani Rusije, kakor od strani Avstrije izvrši na en dan. Predno je večeraj grof Stürgkh oddal svojo pomirjevalno izjavo, se je dogovoril z ministrom za zunanje zadeve grofom Berchtoldom.

»Reichspost« nadaljuje danes svoja obvestila o političnem pomirjevanju ter pravi, da je misija, ki se je pričela s potom princa Hohenloha, imela razveseljiv uspeh. Ruska in avstrijska vlada sta se izjavili, da sta pripravljene odpustiti en del rezervistov z gališko-ruske meje.

V nasprotju s temi optimističnimi izjavami je pa članek »Fremdenblatta«, ki sicer pravi, da so zadnji dnevi prinesli

olajšanje situacije, potem pa nadaljuje: »O zboljšanju položaja se je izjavil ruski ministrski predsednik Kokovcev in avstrijski ministrski predsednik mu je takoj sekundiral ter njegovo izjavo hvaležno kvitiral. Izjavi od tako avtoritativnih strani bodeta gotovo pomirjevalno vplivali. Seve o konkretnih spornih točkah pa nista ministrskega predsednika podala nikakih gotovih izjav. Omejila sta se na upanje, da se posreči vse sporne točke mirno rešiti. Doslej se pa nasprotstva žalibog niso poravnala: na Balkanu je vojska — Skader in Odrin sta oblegana — nova mirovna pogajanja se še niso pričela — rumunsko-bulgarski konflikt še ni spravljen s sveta — glede meja Albanije še ni dosežen sporazum, v tem oziru so še jako različna mnenja. List končno izraža upanje, da se bo vendar sedanja kriza rešila brez resnih konfliktov. (Iz tega se razvidi, da se na Dunaju zelo borita med seboj dve struji, kar rešitev položaja seveda zelo ovira. — Op. uredn.)

Dunaj, 25. februarja. »Neues Wiener Journal« poroča iz Pariza, da so ondodni diplomatični krogi izjavili, da je sporazum med Avstrijo in Rusijo glede Albanije dosežen in da se bodo avstrijski in ruski rezervisti že začetkom marca od meja odpoklicali.

Pariz, 25. februarja. »Journal« poroča iz Peterburga, da je nemški poslanik grof Pourtalés te dni, ko je obiskal Sazonova, izjavil, da je Nemčija miroljubna. S Sazonovom sta se razgovarjala, na kakšen način naj se dobi pot, ki bi odgovarjala tako avstrijskim kakor ruskim koristim. Grof Pourtalés je formalno izjavil, da smatra Nemčija za svojo nalogo, dobiti nevirralno torišče, da se moreta Avstro-Ogrska in Rusija sporazumeti. Nemška vlada hoče na Dunaju svetovati, da bodi avstro-ogrška vlada zmerna.

Berolin, 25. februarja. »B. Z. am Mittag« poroča v oficijozni izjavi, da ni res, da bi bil imel Paurtalésov nastop namen zopet nadaljevati misijo princa Hohenloha. Za to ni nikakega povoda, ker je misija princa Hohenloha itak dosegla zaželjeni učinek in ker sta se Avstrija in Rusija v Londonu že sporazumeli.

Belgrad, 25. februarja. Merodajni krogi sodijo, da je avstro-rusko sporazumljenje le mogoče, če odneha Avstrija, česar pred reünijo v četrtek ne pričakujejo. Če Avstrija ne odneha, bodo pogajanja toliko časa zavlekli, da pade Skader.

RUMUNSKO - BULGARSKI SPOR.

Bukarešt, 25. februarja. Velevlasti bodo pooblastile Nemčijo in Rusijo, da v njihovem imenu posredujejo med Bulgarijo in Rumunijo. Pogajanja se bodo vršila v Peterburgu.

Dunaj, 25. februarja. Rumunija je izjavila, da želi, da se njena zadeva ne reši na reüniji poslanikov v Londonu, marveč v Peterburgu. Vzroki so: 1. V Peterburgu se nahajajo vsi akti o Dobruži. 2. Počastiti hočejo cara kot iniciatorja haaske mirovne konference. 3. Rumunija, s katero trozveza simpatizuje, hoče pridobiti tudi simpatije Rusije.

Berolin, 25. februarja. »Nat. Ztg.« poroča iz Odese: Italijanski konzul potrjuje vest, da je dala Rumunija na otočku blizu Silistrije namestiti topove velikega kalibra. To pa se je zgodilo le iz strateških razlogov, ker upa rumunska vlada, da bo bolgarsko-rumunsko vprašanje v kratkem mirno rešeno.

LAHI KUPUJEJO TURŠKE OTOKE.

London, 25. februarja. »Daily News« poroča, da se med Porto in Italijo vrše pogajanja zaradi nakupa otokov Rhodos, Seros in Stampalia za 80 milijonov frankov.

SRBI IN ALBANCI.

Belgrad, 25. februarja. (Izvirno.) Na podlagi peše, ki so prispele iz Drača in Leša, se odločno zavračajo ponovne vesti o arnavskih uporih kot popolnoma nelstinita. Jako značilna je

v tem oziru izjava odličnega Turka, ki jo danes objavlja »Stampa«. Ejub Sabri bej iz Onriqa, eden najuglednejših mož mladoturške revolucije, ki se je odpovedal časti majorja, da se je mogel popolnoma posvetiti politiki, je zacetkom sedanje balkanske vojne v Ohridu zbral batajone prostovoljcev in se boril proti Srbom pred Bitoljem. Kasneje je bil vjet, nedavno pa na častno besedo izpuščen na svobodo. Potuje skozi Bitolj v Skoplje, je podal nekemu dopisniku, ki ga je opozoril na napade in klevete gotovih listov proti srbski vojski, naslednjo izjavo: »Številno, uredba, oprema in oboroženje srbske vojske me je popolnoma presenetilo. Nikdo ni mislil, da bi mogla Srbija tako hitro in tako silno potolči našo vojsko, ki ji je stala nasproti ve. o istotako močna in na dobrih postojankah. Odkar sem bil vjet, pa istotako občudujem postopanje in prijaznost srbskih častnikov. Ne najdem besed, da bi jih dovolj pohvalil. To so inteligentni in resni ljudje. Vse klevete njegovega časopisja so laž. Vaš sovražnik sem in boril sem se proti vam, toda odkrito povem, da so se Srbi pokazali kot kulturen, civilizovan narod; zaslužili bi naslov najkulturejšega naroda na Balkanu. Ne le, da ni bilo moritev, plenjenja in požigov, marveč so Srbi pokazali toliko obzirnosti, kakor bi nihče ne mogel pričakovati. Oblasti izkazujejo muslimanom in njihovim običajem vso pozornost in obzirnost. Muslimanom, zato ker so muslimani, niti las ni padel z glave, marveč so imeli vsako pomoč. In tako ne postopajo samo oblasti in inteligenca, marveč tudi vsak priprost vojak. Muslimanke svobodno in brez skrbi hodijo po mestu; ako jim pride nasproti kak vojak, se obzirno obrne v drugo stran, da bi jih ne žalil. V Ohridu je popoln mir in red. Postopanje oblasti in armade je vtilo prebivalstvu gotovost in zaupanje. Vsakdanji opravki so se zopet začeli redno izvrševati. Boljših sovražnikov si ne more nihče želeti. Čestitam vam.« — Ta izjava, podana g. Jovanu Cirkoviću, je popolnoma avtentična. Sabri bej je jako ugleden in bogat mož ter je v Carigradu zavzemal visoke časti.

SRBIJA ZAHTEVA VOJNO ODŠKODNINO.

Belgrad, 25. februarja. (Izvirno.) Včerajšnja »Samouprava« piše, da so zavezniki že preje kot drugo točko mirovnih dogovorov postavili zahtevo vojne odškodnine. Sedaj, po nepotrebnih ponovljenih vojni, bodo vsekako vztrajali na tej zahtevi. Dela turškega dolga niso dolžni prevzeti, vendar bodo to radi storili. Vendar se pa ne morejo bolj brigati za turške finance nego za svoje lastne, in bodo zato zahtevali odškodnino, ker bi drugače zmagovalci imeli škodo, Turčija pa dobiček, saj so evropske province za Turčijo bile vedno pasivne. Velevlasti so preje svetovale zaveznikom, naj ne pritiskajo preveč Turčije, in zavezniki bi bili morda preje odnehal v tem oziru; toda sedaj pa na vsak način zahtevajo odškodnino in upajo, da se opravičenosti njihove zahteve prepičajo tudi velesile. Vprašanje odškodnine je vprašanje zase, ločeno od vprašanja prevzetja turškega dolga. Višina zahtevka odškodnine ni v zvezi z višino dolgov, ki naj bi se prevzeli ter se bo vsako vprašanje zase, neodvisno od drugega obravnavalo.

Dunaj, »Zeit« poroča iz Beograda, da bo Srbija zahtevala od Turčije 350 milijonov vojne odškodnine, vsoto, ki približno odgovarja onemu delu turškega javnega dolga, ki ga bo Srbija prevzela.

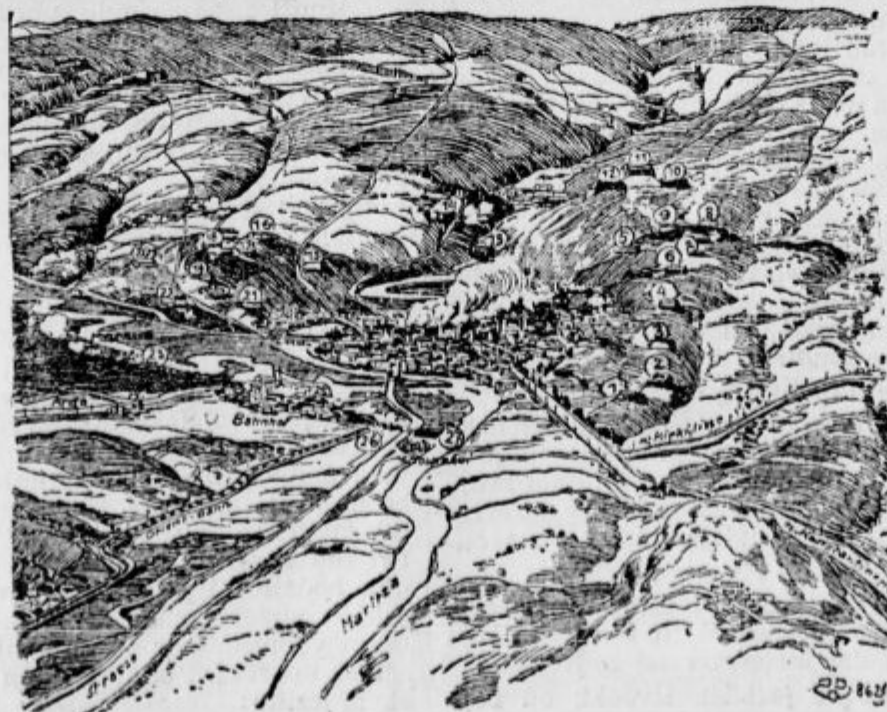
DROBNE VESTI.

Carigrad, 25. februarja. V zadnji sefi upravnega sveta »Dette publique« je predsednik de la Boulmier podal pojasnila, kako se po njegovi sodbi rešijo gospodarska vprašanja na Balkanu, ko bo končana vojska osobito glede na prevzetje turškega državnega blaga po zaveznikih. Predsednik je izjavil, da je informiran o tem, da se ves kompleks vprašanj odstopi posebni poslaniški konferenci, ki se snide najbrže v Parizu.

Solon, 25. februarja. O grški vojni ladji »Averov« se čuje, da se je zopet zelo odlikovala in v zadnjem boju vse turške ladje sama zasledovala.

Carigrad, 25. februarja. Iz zanesljivega vira poročajo, da je križarka »Hamidiye« v varnem pristanišču. Častniki in moštvo je zdravo.

Carigrad, 25. februarja. Veliki vezir Mahmud Šelket paša, ki je na svojem potovanju inspical Dardanele, je izdal ferman, v katerem izraža častnikom in moštvo mornarice zahvalo sultana za hrabrost, ki so jo izkazali v pomorskih bitkah. Nadalje pravi: »Sultan je spoznal, da je vseh dosedanjih nezdoh krivo dejstvo, da nima Turčija močne mornarice, brez ka-

Oblegani Odrin in odrinske utrdbe iz tiče perspektive.

tere ne more več živeti. Sedanji dogodki jasno dokazujejo potrebo mornarice. Sultan želi, da dobi Turčija dobro in z vsem potrebnim opremljeno ladjevje. S to sultanovo željo se strinjamo, in dobili bomo dobro mornarico. To Vam obljubujem!

Carigrad, 25. februarja. Tukaj izhajajoči grški list »Neologos« se pritožuje, da so Bulgari nad grškim prebivalstvom v Čataldži in Čorlu-u izvršili velika nasilstva.

Pariz, 25. februarja. »Matin« poroča z ozirom na vest nekega nemškega časnika, češ, da je Kiamil paša v Aleksandriji umrl: »Kiamil paša je bil v ponedeljek v Kairi, kjer je sprejel poročevalca lista »Times« in mu dejal, da Turčija ni mogla dobiti ugodnejših mirovnih pogojev od onih, ki so jih priporočile veselice, ko je bil še Kiamil na krmilu. Sicer pa ne izgubi Turčija nikdar Carigrada, naj se že zgodi karkoli. Kiamil je še izjavil, da se misli tekom treh tednov vrniti v Carigrad.«

Solon, 25. februarja. Potniki, došli iz Prilepa, pripovedujejo, da se tam čuje grmenje topov, s katerimi Srbi ovirajo prodiranje Albancev, ki so baje tam začeli rogoviliti.

Carigrad, 25. februarja. »Alemdor« poroča, da koncentruje Rusija čete v Aserbejšanu.

Carigrad, 25. februarja. Angleško poslaništvo dementuje vest »Alemdorja«, da v sirskih vodah križari močno angleško brodovje.

Dunaj, 25. februarja. »Zeit« je izvedela, da je konzul Prochaska sam prošil za premeščenje v Pittsburg.

Pariz, 25. februarja. »Matin« poroča iz Sofije: Iz Konstanze telegrafijo o čudnem dogodku. Sto nemških in rumunskih oficirjev se je vkrvalo v tej luki in odpeljalo v Carigrad.

Carigrad, 25. februarja. Včeraj je veliki vezir Mahmud Šefket paša obiskal ruskega poslanika.

Dnevne novice.

+ **Ministrski predsednik grof Stürgkh** je včeraj sam podal izjavo, da je v kratkem času pričakovati splošnega izboljšanja mednarodnega položaja. Ministrski predsednik takih izjav nikoli ne poda, ne da bi se preje domeni z ministrom za zunanje zadeve. Isto kakor grof Stürgkh, pa trdijo tudi nemški oficijelni in oficiozni ter francoski in angleški listi. Če »Fremdenblatt« pravi, da tak optimizem ni na mestu in če neki drugi listi celo Stürgkha zaradi njegove izjave napadajo, se iz tega razvidi le, da v oja struja intrigira proti merodajnim odgovornim faktorjem naše zunanje politike. Res je sicer, da se Avstrija in Rusija nista še popolnoma sporazumeli, a če sta se že deloma, o čemer ni dvoma, je upati, da se tudi glede še nerešenih točk in končno se gre le za par mest, zaradi katerih bi bilo umurno in neodpušljivo začeti vojsko. Avstrijski narodi, ki potrebujejo miru, zato kljub »Fremdenblattovemu« nerganju z gotovostjo upajo, da se bodo vsa sporna vprašanja med Avstrijo in Rusijo mirno rešila. Javna tajnost je, da je cesar Franc Jožef sam tako odločno za mir, da onih, ki mu priporočajo vojsko, neče niti več poslušati, češ, »jaz sem že več vojsk vodil, in vem, kaj je vojska.« — Pomilujemo pa naše odgovorne ministre, ki se jim mečejo od gotove strani vedno polena med noge, vsled česar Evropa upravičeno sodi, da je zunanja politika Avstrije omahljiva in nezanesljiva, avstrijsko ljudstvo pa stane ta politika miliardo.

+ **Gorenjski telefon.** Upati je, da dobe Gorenjci telefonsko zvezo z Ljubljano. Sicer se je ta namera že enkrat razbila, ker niso hoteli zainteresirani prevzeti nanje odpadajočih stroškov. Sedaj pa utegne vsled zgradbe deželnih električnih central tudi ta zadeva priti v ugoden stadij. Deželni odbor hoče namreč ljubljansko centralo po telefonu zvezati s centralo v Žirovnici. Pri tej priložnosti se lahko naredi skupen telefon za državo in deželo, kar bi obema znatno znižalo stroške in razbremenilo interesente. Telefonska žica bi se seveda napeljala tudi na Bled. Tako bi Bled pridobil poleg vodovoda in električne luči tudi telefon in bi s tem postal res moderno letovišče. Tudi industrialni krogi v Trzihu in na Jesenicah bi brez dvoma ta napredek z veseljem pozdravili. Čujemo, da je deželni odbor že storil v tem pogledu primerne korake in je le od stališča trgovskega ministrstva odvisno, ali se posreči ta skupna akcija.

+ **Vodovod za Cirknico in Rakek.** Iz Cirknice se nam piše: Med tista dela, ki so bila najpotrebnejša ljudstvu in ki bodo za vse čase v čast sedanjih deželnih upravi, se mora brez dvoma prištevati vodovod za občini Cirknica in Rakek. Kaka dobrota je voda, vé samo oni, ki je v teh kraških krajih za časa suše pogrčal kapljo vode. Neprecenljive vrednosti je sedanjí vodovod, ki smo ga toliko let zastoj želeli, in

sedaj vendar dosegli. Vse cevje vodovoda je dolgo 31 in pol kilometra. Ta vodovod spada torej med največje daleč naokrog. Delo je izvršil pod nadzorstvom deželnega stavbnega urada podjetnik Lončarič. Iz daljnih hribov priteka sedaj bistra studenčnica skozi Cirknico čez Rakek tja na Unec in Ivanje selo — res častno delo za moderno tehniko!

+ **Pri volitvi v okrajni šolski svet ljubljanske okolice** sta bila pri volitvi zastopnikov občin izvoljena poslanec Mihael Dimnik s 116 glasovi, za namestnika pa župan Mat. Mencej s Studenca z 110 glasovi. Liberalna kandidata Maver in Zakotnik sta dobila po 9 glasov, en glas je bil prazen. Vsi liberalni glasovi so bili iz Sp. Šiške.

+ **»Patrioti.«** Dobernič je na sestanku svojih somišljenikov v Celovcu klical zoper avstrijske Slovence na pomoč Nemčijo — tujo državo. Nemčija naj obrne svoje oči na avstrijski jug do Trsta in skuša s svojim mednarodnim političnim vplivom doseči, da se Slovenci v Avstriji politično zasužnjijo. Recimo, da bi kak voditelj S. L. S. opozarjal Srbijo, naj poveča svojo pažnjo avstrijskim Jugoslovancem in skuša pozitivno podpirati Slovence v njihovih aspiracijah ali pa, da bi pozival Rusijo, da se za razvoj Slovencev zanima in po tem uravna svojo mednarodno politiko. Kakšno huronsko vpitje bi zažgali Nemci! Tak človek bi bil veleizdajalec, ki bi zaslužil ječo. Zdaj pa pridejo politični somišljeniki tega Doberniča in hočejo na Kranjskem izdajati list zato, ker »slovenski tisk ni zadosti patriotičen!« Slovence hočejo učiti patriotizma nemški nacionalci, kojih vodja kliče zoper enakopravni avstrijski narod na pomoč Prusijo. Obenem smešno in brezstidno.

+ **Nemški most do Adrije.** Dobernič je v Celovcu zopet gradil nemški most iz Hamburga do Trsta in notri doli do Valone. Kakor je treba te nemške težnje pazljivo zasledovati, tako jih ni sprejemati s prevleko tragiko. Če je že zelo problematično, da bi se mogli ponemčiti koroški Slovenci od Celovca, kjer se nemški most iz Hamburga neha do Karavank, tako je še bolj utopična misel, da bi se dali potujčiti Slovenci od Karavank do Trsta. Mi bi radi tistega videli, ki bi mogel ponemčiti n. pr. Bohinje ali Tolmince ali pa Bovečane in Kanale. Potem pa pridejo tu v poštev Furlani, ki tudi niso posebno pripraven objekt za to, da bi se v njihove hrbte zabijali klini za nemški most. Potem pa Trst sam. To je mesto, ki se vedno bolj internacionalizuje. Okolica in glavni rezervoar za njegov naraščaj tvorijo Slovenci in ga bodo še dolgo tvorili, Lahí tudi ne bodo izumrli, že zato ne, ker tvori Trst glavno atrakcijo laškega prebivalstva iz kraljestva na sever, nove razmere na Balkanu pa bodo imele na Trst ta vpliv, da se bodo ondi srbske, grške in albanske kolonije le še povečale, nemški pritok pa tudi ne bo prenehal, kakor n. pr. tudi ne bodo Čehi nehali se v Trstu naseljevati. V Trstu na prevlado ene same narodnosti ni misliti in kdor na to računa, je, kakor Nemeč pravi, nemečaren blebatač. Kakor bo velik dotok nemškega in slovenskega prebivalstva iz severa v Trst, tako se bo vanj iztekla tudi nenenški jug, to še bolj po sedanjih izpremembah v Orientu in po tem, kar še pride. Če bi pa Trst vsled tega propadal, česar ne verjamemo, pa tudi Nemci ne bodo več vanj šli. Dobernič računa sicer na Lahe, da bodo nemški ekspanziji pomagali. To je pa zelo veliko vprašanje. Avstrijski Lahí sicer Slovence še vedno tako sovražijo, da bodo Nemci slejkoprej našli v tem oziru v njih zaveznike, toda Lah je tak, da se bo končno obrnil na tisto plat, kjer mu bo kazalo. V laškem narodu v kraljestvu je n. pr. že danes Jugoslovanom odločno prijazna struja zelo močna. Zazdaj vsaj Slovenci na to ne smemo še veliko zidati, toda če se smejejo Nemci na Lahe tako gotovo zanašati, pa je tudi jako velik problem.

— **Volitev zastopnikov v okrajni šolski svet za sodni okraj Žužemberk** je bila včeraj. Soglasno je bil izvoljen poslanec Iv. Vehovec, za namestnika pa Iv. Žavbi, župnik v Ambrusu.

— **Štrašna burja na Krasu.** Iz Začorja se nam piše: Pretekli teden je razsajala tukaj huda burja, kakršna je le redkodaj. Navadno traja le par dni, to pot pa je pela cel teden. Najhujše je bilo v soboto in nedeljo. Največje revice so bile slamnate strehe. Burja jih je pošteno razkuštrala. Ljudje so na slamnate strehe pokladali deske in lestvice. Štrašno bi bilo, če bi bil v takem slučaju izbruhnil ogenj. Sedaj sije zopet lepo solnce.

— **Umrl je na Dunaju slovenski medicinec Tine Jenko**, doma iz škofjeloške okolice.

— **Promoviral je na dunajskem vseučilišču za doktorja filozofije g. Mario Krmpotič.**

— **Legar na Dolenjskem.** V občini Belacerce v novomeškem okraju je začel razsajati legar. V petih vaseh je zbolelo doslej 17 oseb, in sicer 1 ženska in 16 otrok; 1 otrok je umrl. Vzrok bolezni je najbrž nesnažna pitna voda. V Hribu in Vinjem vrhu, kjer je največ

slučajev legarja, imajo nesnažne studence. Za omejitev bolezni so se uvedle najstrožje odredbe.

— **Konferenca Sodalitatis za žužemberško dekanijo** bo v ponedeljek dne 3. marca v Žužemberku ob pol 11. dopoldne.

— **7. tečaj za obrtno knjigovodstvo v Vipavi** priredi Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem in se bo otvoril v soboto 1. marca ob 10. uri dopoldne. Pogoji za sprejem so slični, kakor sicer splošno veljavni za zavodove prireditve. Zaradi velikega števila priglancev naj se obrača za vse podatke na g. Josip Krapeža, krojaškega mojstra v Vipavi, ki mu je poveril zavod vsa lokalna pripravljajna dela. Tečaj bo trajal do Velike noči, čas in razdelitev pouka pa se bo določil sporazumno z udeleženci ob priliki otvoritve.

— **Petrolejski oderuhi.** Kar počenja zadnje čase kartel surovega olja, petroleja in bencina, je nezasišeno. Kakor znano, se fabricira petrolej, bencin, gazolin, hidrolin in slične snovi, katere so se začele sedaj splošno rabiti v industriji in v domačem življenju, v velikih množinah. Država je šla konsumentom na roko in za industrijske svrhe oprostila bencin vsakega davka, kartelisti pa so stvar drugače obrnili: »Ker je bencin brez davek, nam ga ljudje lahko dražje plačajo.« in so v zadnjih letih od resnične cene 7—10 vinarjev poskočili na 52 vinarjev najslabše vrste, srednje dobri 70 vinarjev in prve vrste gazolin še mnogo dražji. In vendar je surovega olja v velikanskih množinah na razpolago. Stroški čiščenja pridejo le neznatno v poštev. Kaj bo z mlinarji in drugimi industrijalci, ki so si nabavili za drag denar bencinske motorje. Tudi s surovim oljem se je začela uprav gnusna trgovina; kaj naj naredi posestniki Diesel-strojev, ako se ne naredi temu enkrat konec. Ali res ni nobene postave, da se takemu počenjanju pride v okom! Finančni minister išče denar pri ubogem kmetu in mu hoče vino zadacati, milijonov pa ne vidi, katere grabi dan za dnem petrolejski kartel ljudem. Ali ne bi bilo umestno vpeljati državni monopol na gori omenjene snovi. Konsumentje bi gotovo vsi radi plačevali na ta način zmeren davek državi, sedaj se pa morajo dati skubiti od oderuhov in dobivajo povrh tega še prav slab fabrikat. Temu je treba narediti enkrat konec!

— **Sam se je kaznoval.** Iz Mure so potegnili v Šratovcih pri Zgornji Radgoni truplo učitelja Janko Karba, o katerem smo nedavno poročali, da je izginil. Poiskal je smrt v valovih in tako sam s seboj obračunal radi svojih dejanj.

— **Celo črnilo se podražilo.** Nemški tovarnarji črnilo so sklenili ceno malim stekleničicam, ki so se doslej prodajale po 10 fenigov, zvišati za 50 %.

— **Poročil se je morn. stavbni zdravnik dr. Andrej Korenčan** na Dunaju z gđ. Marijo Vransy.

— **Strel iz revolverja.** V Perličevi gostilni na Selu je bilo pred par dnevi okoli pol 10. ure več gostov, med njimi tudi France Šuster, zidar. Prišel je pa tudi tja pleskarski pomočnik Anton Hudež, kateri je Šusterja staval na odgovor, zakaj ga je popreje nazval »cestnega roparja« ter mu prisolil krepko zaušnico. V tem je pa Šuster potegnil iz žepa s šestimi naboji nabil revolver ter ga je držal z desno roko navzdol obrnjene. Navzoči gostje, boječ se, da se bi prišlo do kake nesreče, so mu izvili orožje iz roke, pri tem pa počli strel. Kroglja je frčala tik glave trgovca Jožefa Napret, odskočila pri križu okna ter razdrobila šipo. Le srečnemu slučaju se je zahveliti, da ni bil nihče v sobi poškodovan. Sedaj bo imelo v tej zadevi prvo besedo sodišče.

— **Umrl je na Viču** ondotni posestnik in gostilničar Ivan Pirnat.

NOTRANJEPOLITIČNE ZADEVE.

Seja gosposke zbornice. — Finančni odsek. — Odstop grofa Zichyja.

Včeraj je gosposka zbornica prestopila glede na po ljudski zbornici sklenjeno postavo o pisarniških oficijantih za dnevni red; ali z drugimi besedami, da je postavo odklonila, Finančni minister vitez pl. Zaleski je obljubil, da hoče odredbenim potom svojo stvar urediti. Zbornica je tudi odobrila postavo o državnih slugah, in sicer v tisti obliki, v kateri jo je poslaniška zbornica sprejela. — Finančni odsek je sprejel postavo o šumečih vinih in določil, da naj se določijo steklenici šumečega vina davek v znesku 80 vinarjev. — **Grof Zichy** je, kakor se trdi, Lukacsu izjavil, da zato odstopi, ker Lukacs ni pripustil v znani Desyjevi zadevi dokaza resnice in ker ni tožil Andrassyja, Apponya, Zichyja in Karolyja. Svojo prošnjo za odstop je poslal naravnost cesarju. V opozicio-

nalnih krogih pa trde, da namerava tudi ogrski finančni minister odstopiti in da odstopi Lukacseva vlada, če se vladar pridruži stališču grofa Zichyja.

Ljubljanske novice.

lj **Parnik »Vaderland« z zakonsko dvojico Ivanom in Jožefo Polajanko na krovu**, dospel je včeraj, odnosno dospe danes v New-York ter se usidral pri otoku Ellis-Island, kjer se bode začelo ž njima, kakor smo že poročali, naseljevanje, oziroma deportacijsko postopanje.

lj **Zasačen ponarejalec poštno-hranilničnih knjižic.** Včeraj dopoldne je policija aretovala 17letnega bivšega trgovskega vajenca Ivana Lozeja, rojenega v Ljubljani ter semkaj pristojnega, ker je ponaredil štiri poštno-hranilnične knjižice in na raznih poštah uradih, kakor se je dosedaj dognalo, dvignil 120 K. Premetenec je začel svoj posel tako-le: Dne 19. t. m. je popoldne prišel na poštni urad v Mostah pri Ljubljani ter tam vložil na poštno hranilnično knjižico št. 28.564, glasečo se na ime Karol Schweiger, dijak iz Zaloga, stanujoč v Vodmatu, 5 K. Drugi dan ob 3. uri popoldne pa je prišel v poštni urad št. 5 na Zaloški cesti k postarici s poštno hranilno knjižico z vloge 85 K ter dvignil 40 K. Dne 21. t. m. je popoldne Lozej prišel v isti urad, kjer pa je imela službo druga uradnica in hotel dvigniti z isto knjižico 40 K. Ker se je ti uradnici zadeva zdela sumljiva in je domnevala, da nekaj ni v redu, ker je dečko tam že prejšnji dan dvignil 40 K, mu ni hotela izplačati ter mu svetovala na ono pošto, kjer je denar vložil. Nato se je obrnil in brez ugovora odšel. Le-ta je dne 30. januarja vložil na poštno-hranilnično knjižico št. 26.514 pri poštne upravnici št. 4 na Cesarja Jožefa trgu pod imenom Franc Sirk, dijak, stanujoč Pred Škofijo št. 20 tudi 4 K. Takoj drugi dan je prišel na poštno filijalko št. 6 ter tam s to knjižico, na kateri je bila vsota 54 K, dvignil 40 K. Pri poštne upravnici št. 2 na južnem kolodvoru je Lozej dne 7. t. m. vložil na poštno-hranilnično knjižico 27.667 pod imenom Anton Zorman, dijak, rojen leta 1895 v Zireh, stanujoč na Starem trgu št. 4 zopet 5 K ter s to knjižico dne 8. t. m., ki je imela pa že napisano vlogo 85 K pri poštne podružnici na Starem trgu zopet dvignil 40 K. Dognalo se je, da je premetenec pred vsako številko, ki je znašala fakično vlogo pripisal še eno, tako, da je na podlagi tega lahko vse trikrat dvignil in poštne erar ogoljufal po 40 K to je 120 K. Po ovadbi je policija Lozeja izsledila in aretovala, ki je pa goljufijo šele priznal, ko je bil konfrontiran. Na njegovem stanovanju se je našlo še 40 kron prigoljufanega denarja. Navihane mladeniča so izročili deželnemu sodišču.

lj **Trtev navihane goljufice.** Še meseca decembra lanskega leta je prišla k neki vdovljeni posestnici v šentviški okolici neka majhna, mestno oblečena ženska, katera je začela posestnici pripovedovati, kaka sreča jo je zadela. Natvezila ji je, da je zadela srečko z 90.000 K, od katere svote ji je bilo kot pristojbina za koleke odtegnjeno 30.000 K, drugi denar pa dobi z Dunaja v šestih tednih. Dobila bi ga že sedaj, je rekla, a ga nima ondotno ravnateljstvo še dovolj. Da pa dobi denar gotovo, je šla k škofu, kateri ji je dejal, da mora položiti v tabernakelj 1000 K, ki pa morajo biti izposojeni. Lahkomiselna kmetiška ženska je goljufici verjela ter takoj odšla 1000 K, katere pa ni dala v tabernakelj, marveč jih je porabila za svoj želodec. Ker srečne dobiteljice le ni bilo v napovedanem roku s posojenimi 1000 kromami nazaj, je ta zadevo ovadila policiji, katera je navihanko predvčerajšnjem izsledila in aretovala v osebi že predkaznovane dularice Terezije Martincičeve, rojene 1. 1869. v št. Lovrenciju pri Krškem ter jo izročila deželnemu sodišču.

lj **Ljubljanska podružnica Avstrijskega mornariškega društva** ima v petek, dne 7. marca 1913 ob pol 7. uri zvečer svoj občni zbor v knjižnici c. kr. deželne vlade.

lj **Na grobu svojega moža se onesvestila.** Včeraj popoldne so našli na pokopališču pri sv. Križu 68letno Amalajo Hoffmannovo, vdovo računskega svetnika, stanujočo na Rimski cesti št. 24, onesveščeno ležati na grobu svojega moža. Poklicali so rešilni voz, s katerim so jo prepeljali v deželno bolnišnico, kjer se še do danes ni zavedla.

lj **Umrli so** v Ljubljani: Sestra Beata Marija Holl, usmiljenka, 65 let. — Anton Bole, hiralec, 80 let.

lj **Odborova seja »Matice Slovencek«** bo v petek, dne 28. februarja 1913 ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih.

lj **Društvo zdravnikov na Kranjskem** opozarja svoje člane na izvanredni občni zbor, ki se vrši v petek 28. februarja ob pol 8. uri zvečer v hotelu »Union«.

Za treznost ljudstva.

»Sveta vojska«, protialkoholno društvo, se je zasnovovalo preteklo soboto v Gorici. Krog povabljenih je bil bolj ozek; večji šod se napravi po veliki noči. — V nedeljo pa se je zasnovovala »Sveta vojska v Celovcu. Šod je bil javen in jako dobro obiskan. Zastopan je bil ves slovenski del dežele po svojih najbolj zavednih zastopnikih. Pri tej priliki se je pokazalo, kako je treznostna ideja že globoko pronicala v slovensko koroško ljudstvo. Saj je pa tudi na Koroškem izmed vseh slovenskih dežel to delo najlože, ker je boj proti pijančevanju ob enem boj proti nemčurstvu. — V Mariboru pa so pravila že odobrena od preč. kn.-šk. ordinarijata, ki jih je vrnil z zelo laskavo in bodrilno pripombo. Ko pride odobrenje še od namestništva, bo ustanovni šod istotako po veliki noči. — Vse kaže, da je nastopila za treznostno akcijo nova faza, — ugodnejši časi.

× × ×

Mali protialkoholni katekizem je pošel. Trikrat v dveh letih je bil tiskan v 5000 izvodih in je sedaj ves razprodan. Izkazalo se je, da je ta drobna knjižica (stane 10 vinarjev) najvažnejše sredstvo v gigantskem boju zoper alkoholizem. IV. izdaja se bo tiskala v 10.000 izvodih.

× × ×

Te dni je razposlalo c. kr. okrajno glavarstvo krško tale razglas:

Ker nezmerno uživanje žganih pijač od dne do dne narašča in ker se na poguben način razširja posebno zloraba točenja in uživanja v našem okraju priljubljenega žganja, kateri je narejen iz špirta dvomljive vrednosti in mešan z vodo, ukazujem v prid javni koristi na podlagi § 54., točka 2 obrtne novele z dne 15. marca 1883 l., št. 39 drž. zak., po katerem je c. kr. okrajno glavarstvo opravilno in obvezano gostilničarske in krčmarske obrti v obrtniškem in policijskem oziru urejevati, sledeče naredbe:

1. Prepovedano je točiti žganje ob sobotah in dnevih pred prazniki od 5. ure popoldne do 12. ure opoldne sledeče nedelje oziroma praznika.

2. Ravno ti omejitvi točenja žganja podvrženi so tisti trgovci, kateri skupaj z žganjetočem izvršujejo še kak drugi obrt, ako je bil žganjetoč po razmeri z drugim obrtom po § 11. postave z dne 23. junija 1881. leta, št. 62 drž. zak., spoznan kot glavni opravek ali ako bi bil v prihodnje za to spoznan. Trgovci smejo sicer prodajalnice odprte imeti, žganje točiti je pa prepovedano.

3. Prestopki te naredbe se bodo najostreje po cesarski naredbi z dne 30. sept. 1857. l., št. 98 drž. zak. kaznovali in bi se obrtnikom, če bi še drugi pot zagrešili, obrtna pravica po § 138. točka b in c obrtne postave odvzela.

Voditelj okrajnega glavarstva pa je pokazal, da je mož na pravem mestu, ki vé, kje ljudstvo čevelj žuli.

IZPRED LJUBLJANSKEGA POROTNEGA SODIŠČA.

Svojo ženo ubil. Janez Polemšek, star 43 let, posetnik v Drenovču, je živel s svojo ženo v prepriu. V svoji mladosti je bil na glasu pridnega in marljivega človeka, v zakonu pa se je čutil nesrečnega, zlasti radi tega, ker je sumil ženo nezvestobe. Oba sta se vdala žganjepitju. Dne 10. novembra m. l. popoldne se je obdolženec pijan vrnil domov; pijana je bila tudi žena ter ni ničesar skuhalo za kosilo. Začel se je prepri in končno je obdolženec pograbil burkije in z njimi toliko časa udrihal po ženi, da so se zlomile. Nato jo je še s cepcom toliko časa tepel, da je obležala. Nato je odšel od doma. Ko se je zvečer vrnil, je našel ženo še vedno v kuhinji na tleh. Pobrál jo je in nesel v sobo, kjer je kmalu umrla. Pri raztelesenju se je dognalo, da je bila po celem životu tako raztepena, da je itak slabotna vsled pretrenja živcev umrla. Obdolženec se izgovarja, da se vsled pijanosti ni zavedal svojega dejanja. Priče, ki so ga videle po stopenem dejanju, so pa izpovedale, da možakar ni bil tako pijan, da bi ne vedel, kaj dela. Priča Ivana Hribnik trdi, da je slišala obdolženca, ko je grozil svoji ženi, da jo bo ubil. Županstvo poroča o njem, da je bil v mladosti jako miren, delaven in pošten. Sodišče ga je celo imenovalo za oskrbnika. Porotniki so soglasno krivdo obdolženca zanikali, nakar se je izrekla oprostilna obsodba.

Razsodba detomorilke Marije žičkar. Porotniki so se z 11 glasovi izrekli za krivdorek obdolženke in sodišče jo je obsodilo na 7 let težke ječe.

Pohoten berač. V tajni seji se je tudi razpravljalo proti Valentinu Turku, samskemu beraču na Vrhniki radi poizkušenega hudodelstva v zmislu §§ 8. in 127. k. z. Obdolženca, ki je bil že enkrat radi podobnega hudodelstva na 10 mesecev težke

ječe obsojen, je porotno sodišče na izrek porotnikov zopet obsodilo na tri leta težke ječe.

Teleonska in brzojavna poročila.

AVSTRIJA IN RUSIJA GLEDE ALBANIJ.

London, 26. februarja. Avstrija in Rusija se pogajati zdaj za Debar in Djakovo. Glede Peči se je menda že sklenilo, da pripade Crnigori, Ohrid in Bitolj pa Srbiji. Glede Djakove je Rusija pripravljena, da jo prizna Albaniji, Debar pa zahteva za Srbijo. Ako se Avstrija in Rusija do četrtka ne sporazumeta, se konferenca poslaničnikov ne bo še pečala z albanskim vprašanjem. Konferenca baje tudi noče vprašanja načeti, dokler Avstrija in Rusija ne demobilizirata.

Dunaj, 26. februarja. »Wiener Allg. Zeitung« poroča iz Londona, da so tamkaj mnenja, da se konferenca poslaničnikov v četrtek z albanskim vprašanjem najbrž še ne bo bavila, ker se Avstrija in Rusija do četrtka ne bosta še mogli sporazumeti.

Berolin, 26. februarja. Situacija še ni popolnoma pojasnjena, kažejo se pa neki ugodni simptomi. Rusija je privolila, da Skader pripade Albaniji, toda le v slučaju, da se trdnjava do sklepa vojske drži. Avstrija je glede Prizrena in Peči odnehala, to je, da prvo mesto pripade Srbiji, drugo pa Crnigori, dozdej pa še odločno vztraja na tem, da Djakovo in Debar pripadeta Albaniji ter izjavlja, da glede teh mest ne odneha, dočim Rusija obe mesti odločno zahteva za Srbijo. Zato se konferenca poslaničnikov tudi še v četrtek z albanskim vprašanjem ne bo pečala. Vojaški krogi demantirajo tudi vest »Reichspost«, da se bodo rezervisti od severne meje v kratkem odpoklicali, češ, odpoklicajo se šele, ko bo popoln sporazum dosežen.

Dunaj, 26. februarja. Gosposkozbornični člani, ki so v zvezi z merodajnimi krogi, so izjavili privatno, da se ima odpoklicanje rezervistov v kratkem pričakovati.

Cetinje, 26. februarja. Semkaj je došel general Papatov z lastnoročnim pismom cara Nikolaja na črnogorskega kralja. Konferiral je s kraljem, ki se je za to nalašč iz glavnega stana pripeljal na Cetinje. Govori se, da je car kralju sporočil, da Rusija noče radi Skadra mednarodne komplikacije in mora zato glede tega najti kompromis z Avstrijo.

Peterburg, 26. februarja. »Briževija Vjedovnosti« poročajo, da je car sprejel v avdienci vojnega ministra, ministrskega predsednika, šefa generalnega štaba in šefa generalnega stana. — Na Dunaj se je iz Peterburga sporočilo, da so te avdiencie v zvezi z demobilizacijo.

Solnohrad, 26. februarja. Iz Dunaja se krščansko-socialni »Salzburger Chronik« poroča: »Kakor izvemo od posebno dobro poučene strani, se bodo pri korih v Galiciji obsežni dopusti. To je znamenje izboljšanja položaja, obenem pa izjavljajo merodajni krogi, da ta odredba ne pomeni še demobilizacije.«

Peterburg, 26. februarja. V tukajšnjih informiranih krogih javljajo, da je Rusija glede Skadra odnehala v toliko, da se je tekom pogajanj z Avstrijo ugotovilo sledeče:

Rusija želi, da Skader, ako se osvoji, pripade Crnigori, ako pa se drži, se Rusija pridruži predlogu Avstrije, da se inkorporira Albaniji.

Dunaj, 26. februarja. Vsled očitno od zunanjega urada inspiriranega uvodnika »Fremdenblatt«, (glej 2. stran našega lista), ki miroljubne izjave grofa Stürgkha nekoliko oslabljuje, je treba vesti o skorajšnji demobilizaciji sprejeti nekoliko z rezervno.

Budimpešta, 26. februarja. »Pester Lloyd« piše, da se v poučenih krogih zagotavlja, da se bo mobilizacija korov v Galiciji pod gotovimi pogoji nekoliko olajšala in se bodo dovolili v obsežnejši meri dopusti.

OBLEGANJE SKADRA IN ODRINA.

Praga, 26. februarja. »Narodni listi« poročajo iz Sofije, da je veliko bulgarskih vojakov pred Odrinom zmrznilo.

Kotor, 26. februarja. Bombardement Skadra se še ni začel. Očitno čakajo oblegovalci nove srbske pomoči. V kratkem dospel pred Odrin še ena srbska divizija.

ZADNJE VESTI IZ CARIGRADA.

Carigrad, 26. februarja. Veliki vezir je a.-o. poslaničniku grofu Pallaviciniju sporočil, da mu šukri paša brzojavljaja, da se vsi tujei v Odrinu dobro počutijo. V Odrinu je 20 Avstrijcev in 30 Nemcev, ki stoje pod protektoratom avstrijskega konzula.

Listi poročajo, da se znani mlado-turki, major Sabri, ki je ob julijski revoluciji igral veliko vlogo, nahaja v srbskem vjetništvu.

Neka ladja je pripeljala iz Gallipolija 457 turških ranjencev, iz Cataldže pa jih je došlo 36.

Vojne operacije so vsled velikega mrazu skorej ustavljene. Tako turških kakor bulgarskih vojakov je veliko ozeblo.

SILISTRIA OSTANE BULGARIJI?

Berolin, 26. februarja. »Berliner Tageblatt« poroča, da zavzema Nemčija stališče, da ima Silistria po odstopu nekih strateških višin ostati Bulgariji.

BULGARSKA VLADA SVARI BULGARSKI NAROD.

Sofija, 26. februarja. Poluradna »Bulgarija« poroča: Prebivalstvo ob rumunski meji je silno razburjeno radi nasilnega postopanja Rumunije in namerava prirediti ponovne protestne shode proti prepusitvi kakega obmejnega teritorija Rumunski. Vlada je že ukrenila vse potrebne korake, da prepreči morebitne ekscese. List izraža upanje, da bo bulgarski narod v kritičnem času ohranil treznost in se izogibal vseh nepremišljenih korakov.

LASTNOROČNO PISMO CARA NIKOLAJA FRANCOSKEMU PREDSEDNIKU.

Pariz, 26. februarja. Car je poslal predsedniku Poincaréju lastnoročno pismo, ki slove: »Gospod predsednik! Blagi, dobri prijatelj! Ob priliki Vaše izvolitve za predsednika francoske republike Vam pošiljam prisrčne čestitke. Veliko mi je na tem, da Vam zagotovim, kako zelo me prešinja ideja zveze med Francijo in Anglijo, ki odgovarja tako čustvom kakor koristim obeh narodov, je uspešna garancija miru in tvori že 20 let podlago zunanje politike, ki sem jo odkazal svoji vladi. Slejkoprej bo moja skrb, da bosta pariški in peterburški kabinet v tesnem medsebojnem stiku sodelovala. Kot dokaz svojega prijateljstva Vam podelim red sv. Andreja.« — Poincaré je odgovoril na to s pismom, v katerem imenuje cara »visokega in dragega prijatelja« in zagotavlja, da se bo i on zvesto držal zveze, ki spaja Rusijo in Francijo.

DVE NOVI SRBSKI DIVIZIJI ODPOTOVALI V TRACIJO.

Belgrad, 26. februarja. Na bojišču v Tracijo sta nenadoma odšli Bulgarom na pomoč dve novi srbski diviziji, o katerih predstoječem odhodu pred par dnevi še ni bilo v častniških krogih ničesar znano.

BULGARI IN GRKI V SOLUNU.

Solun, 26. februarja. Grške oblasti so bulgarski list »Pravo« za nekaj dni ustavile, ker je priobčil nek članek o bodočnosti Soluna.

V CARIGRADU SE VRŠE MANIFESTACIJE ZA MIR.

Carigrad, 26. februarja. V štambulskih mošejah in v nekaterih teoloških šolah so preteklo noč našli manifeste, ki grajajo vlado, da je zopet začela vojsko in označujejo politiko prejšnje vlade za pravo. Manifest pravi, da v hipu, ko se evropska Turčija ne da več rešiti, ni potrebno žrtvovati zanjo sinove Anatolije. Ti manifesti krožijo baje tudi med armado. Policija je ukrenila stroge poizvedbe.

GROF POTOCKI ORGANIZIRA POLJSKE REVOLUCIONARNE ČETE.

Kijev, 26. beruarja. Sinoči sta zasedli dve stotniji kozakov posestvo poljskega grofa Potockega v Šepetavki. Policija je pri grofu Potockemu izvršila hišno preiskavo, ker je obdolžen, da organizira poljske revolucionarne čete.

× × ×

AVSTRIJSKI MARŠALSKI SVET.

Dunaj, 26. februarja. Včeraj dopoldne se je vršila pod cesarjevim predsedstvom seja višje generalitete, t. z. maršalski svet. Navzoči so bili: Prestolonaslednik, nadvojvoda Friderik, vojni minister Krobotin, šef generalnega štaba Hötendorf, general Klobučar, armadni nadzornik Potiorek, Brudermann, Frank, Schödlner in Bolfras. Seja je trajala do poldne.

HRVATSKO VPRAŠANJE.

Reka, 26. februarja. »Rječkim Novinam« se brzojavlja iz Zagreba: »Tu se je pred nekoliko dnevi vršila konferenca stranke prava z ozirom na razmere na Hrvaškem. Stranka je sklenila apelirati na hrvaškoslovenski klub na Dunaju, da vodi energično obstrukcijo, dokler se Hrvatski ne vrne ustava.«

ZADEVA MINISTRKEGA PREDSEDNIKA LUKACSA.

Dunaj, 26. februarja. Ministrski predsednik Lukacs je bil danes ob pol 2. od cesarja sprejet v avdienci. Lukacs je pred avdienco potrdil, da je naučni minister Zichy demisioniral. Dejal je na tozadevno vprašanja, da veruje, da bo današnja avdienca v celi zadevi odločila. Ne veruje pa, da bi moral ves kabinet demisionirati. Lukacs hoče cesarju predlagati, da ime-

nuje za naučnega ministra sekcijkega šefa Jankoviča. Lukacs se še danes vrne v Budimpešto.

NASLEDSTVO ZA KARDINALOM NAGLOM.

Dunaj, 26. februarja. »N. W. Abendblatt« poroča, da se med kandidata za dunajsko škofijo imenuje tudi dunajski pomožni škof dr. Pfluger.

CESAR MONTECUCCOLIJU.

Dunaj, 26. februarja. Cesar je poslal vpokojenemu poveljniku mornarice Montecuccoliju zelo prisrčno lastnoročno pismo.

ZOPET AVSTRIJSKI AVIATIK PONESREČIL.

Dunaj, 26. februarja. Včeraj je v Pulju mornariški poročnik Kloboučar poizkusil polet na hidroplanu. Ko se je vračal, se je aparat prevrnil v morje. Kloboučar je težko, vendar ne smrtnonevarno ranjen.

MEHIKANSKE HOMATIJE.

Mhiko, 26. februarja. Rodbina umorjenega Madera se namerava podati v Evropo.

SMRTNI PADEC AVIATIKA.

Strassburg, 26. februarja. Aviatik Bruno Werutyen je padel iz višine 60 m ter se ubil.

UMOR IN ROP V BELGRADU.

Neznanci so udrl v stanovanje velepo sestnika Naftalovića, umorili nje in njegovo peteročlansko rodbino in blagajno oropali. Groznega čina sumijo posle.

STRAHOVITA EKSPLOZIJA.

Madrid, 26. februarja. V Gignonu je eksplozivni dinamit. 60 oseb je ubitih, 100 ranjenih.

GINJENI MORILCI.

Pariz, 26. februarja. »Matin« poroča, da je Sarah Bernhardt igrala v jetnišnici v St. Quentinu za zločince in da je pri tem bilo 6 morilcev do solz ginjenih.

NORE ZENSKO.

London, 25. februarja. Sufražetke so zadnjo noč prezele signalne žice železnice. Sufražetke so zelo navdušene, ker so njihovo voditeljico Pankhurst vtaknili v ječo, češ, da bo vladi v ječi še bolj nevarna postala nego je bila, ko je bila svobodna. Sufražetke pretijo zdaj, da onemogočijo regatto.

ZDRUŽENE DRŽAVE INTERVENIRAJO V MEHIKI.

Po brzojavkah, ki so došle iz Mehike, so Madera in Juareza naslonili na nek zid in ju ustrelili. Madero je bil v glavo ustreljen, Juareza je pa zadelo več krogelj. V El Pasu so pa ustrelili 95 prostovoljcev, ki so v nedeljo protestirali, ker je bil Madero ustreljen. Četudi zatrjuje Taft, da Združene države v Mehiki ne bodo posredovale, se le v Washingtonu za mobilizacijo pripravljajo. Odložil bo predsednik Wilson, ki nastopi bodoči teden svoje mesto. Dne 25. t. m. sta vojni minister in načelnik generalnega štaba Wilsonu osebno predložila mobilizacijski načrt. Mobilizirati ne nameravajo zgolj redne armade, marveč tudi 100.000 mož milice. Po poročilih, ki dohajajo iz Mehike, med Mehičani samimi napreduje gibanje, da -bi Združene države posredovale, ker je sedanji vladni način nevzdržljiv.

KNJIGOTRŽTVO.

Vojska na Balkanu. 10. sešitek tega zanimivega dela je ravnokar izšel. Sešitek prinaša konec krvave bitke pri Lüle-Burgasu in turško umikanje proti Cataldži. Natančno so v tem sešitku orisane tudi vse operacije grške armade in brodogva. Ker smo bili za časa dogodkov navezani le na netočna in časih neresnična poročila raznih časopisov, bo vsak z največjim zanimanjem čital to delo, ki sloni na samih dejstvih. Kot vsi drugi sešitki prinaša tudi ta veliko krasnih slik, ki pojasnuje vsebino.

DAROVI.

Za ljudski skiad so prispevali meseca januarja t. l. gg.: posl. Hladnik 92 K, posl. Jarc in Demšar po 60 K, zbirka logaških zaupnikov 25 K, po 20 K: g. knezoškof, dr. Lampe, dr. Zajec, dr. Pegan, Fr. Pust, K. Pollak in g. J. Šterk (Vinica), po 10 K: dekan Schweiger in dr. J. D., župnik Soukup 6 K, po 5 K: župnik Hiersche, kaplan Lončar, dr. Derganc, dr. Stojc, prelat Kalan, L. Smolninar, ravnatelj Traven, župnik Petrič, prof. Dermastia in trije neimenovani, po 4 K: urednik Krhne in župnik Barle, po 3 K: ravnatelj Jovan in dr. Dermastia, po 2 K: kaplan Sever, župnik Nemeč in Zust, kaplan Kanduč, ravnatelj Rašica, dr. Jerič in 4 neimenovani, po 1 K: dr. Natlačan in J. Ložar. Prispevke sprejema: Tajništvo S. L. S., Miklošičeva cesta št. 6.

Koroške novice.

k Sprejemnega večera pri deželnem predsedniku so se udeležile skoro vse osebe, ki imajo v koroški javnosti kaj odločevati ali govoriti. 500 do 600 oseb se je udeležilo te lepe, sijajne družabne prireditve. Izmed Slovencev so se sprejemnega večera udeležili tudi g. drž. in dež. poslanec Grafenauer, dr. Janko Brejč s so-progo, kancler Vidovic, msgr. Podgorc in dr.

k »Piusverein«, podružnica za Koroško, je imel v nedeljo svoj občni zbor. Na zborovanju je govoril tudi knezoškof Kaltner o odgovornosti pri časopisju.

k Koroška deželna vlada — pozor! V Podkloštru v Ziljski dolini je zborovala Südmarka — torej nepolitično društvo, in sicer 15. t. m. Pri tem zborovanju je govoril potovalni učitelj Schneider iz Gradca o stremljenju Südmarke. Poročilo pravi: Shod je bil od 45 udeležencev obiskan in izvajanja govornikova so našla velik odmev in odobravanje. Sedaj pa čujte strogi in pravični deželni predsednik, o čem je govoril »dieser Landfremde Hetzer und Ruhestörer«. Tisti potovalni hujskač Schnieder iz Gradca je govoril o velikih nevarnostih trializma, o balkanskem vprašanju in o potrebi ljudske organizacije. — Bog varuj, če Slovenec izpregovori besedo trializem — takoj žandarje za njim, a nemški privranci in klativitezi pa smejo hujskati nemčurje proti mirnim Slovincem. Gosp. dež. predsednik, tukaj iščite tiste nevarne elemente, ki vznemirjajo mirno koroško ljudstvo. Na ta nepolitična südmarkina zborovanja pošljite svoje špijone, potem boste pa takoj videli, kdo dela nemir v deželi!

k Pomanjkanje vode na Koroškem. Iz št. Ruperta pri Celovcu. Po Rožni dolini vlada hud mrz. Še hujše pa pritiska pomanjkanje vode po deželi. V Borovljah so morali delo za štiri ure na dan skrajšati, tako da delajo namesto po 12 samo 8 ur. Tudi veliko mlinov in žag stoji, ker ni dosti vode.

Primorske vesti.

p Dopolnilne volitve v mestni svet gorški se bodo vršile šele spomladi! Volilni imeniki se od strani c. kr. glavarstva že pripravljajo.

p Nadvojvodinja Valerija v Gorici. V ponedeljek zjutraj je prišla v Gorico nadvojvodinja Valerija obiskat svojo hči Elizabeto, ki stanuje tam poročena z grofom Waldburgom, nadporočnikom 5. dragonskega polka.

p Drugi dan socialnega kurza v Tomaju. V ponedeljek, drugi dan socialnega kurza v Tomaju, ni bila udeležba sicer tako velika, vendar še zadovoljiva. Predaval je g. urednik Kremžar o »organizaciji med našim ljudstvom«. Dalje g. Janez Kalan o predmetu: »vera — podlaga socialnemu delu«. Poljudna izvajanja obeh predavateljev so bila sprejeta z navdušenjem. Pribiti moramo, da je uspeh socialnega kurza vsesplošno zadovoljiv. Slišali smo ljudi, ki so se pri odhodu izrazili, da škoda, da ni bilo kaj takega pred 15 leti. Res veliko se je zamudilo, a še je čas za delo, samo resne volje je treba.

p Obsojeni Lah radi zasramovanja in poškodbe Slovencev. Nekega dne je sedelo v Brešanovi krčmi v Ločniku več gostov Italijanov in Slovencev. Ker je neki Slovenec Miha Velušček s svojim tovarišem govoril slovenski, so ga vrgli Italijani Perco, Bressan in Juncig iz gostilne, ga pretepli ter ga posebno na čelu težko poškodovali. Za nagrado jih je obsodila okrožna sodnija vsakega na dva meseca ječe, poostrene z enim postom.

p Razgovor o ustanovitvi protialkoholnega društva za Gorško. V ponedeljek

zvečer se je vršil v zgornjih prostorih kavarnе »Central« razgovor o ustanovitvi protialkoholnega društva. Razgovor je vodil sklicatelj primarij dr. Göstl. Ustanovil se je ad hoc nekak odsek, ki naj pravila tega društva preštudira in o njih poroča.

Mnenje g. dr. M. Murmayr-ja v Slovenski Bistrici. Gosp. J. Serravallo, Trst.

Prav rad Vam potrjujem, da Vaše železnato kina-vino Serravallo je eno okrepčilnih zdravil, ki ga jaz rabim že 10 let. Srečna izbira vseh naših tvarin in izhoren okus zagotavljajo Vašemu izdelku trajen vspeh.

Slovenska Bistrica, 3. junija 1911. Dr. M. Murmayr.

STOLLWERCK
mlečne karamele
redilne — okusne
5 kosov — 10 vinarjev
Pristne leče
"STOLLWERCK"
na vsakem bonbonu!

Sanatorium Emona v Ljubljani, Klemenčevega ul. 4
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Dorganc, primar I. kir. odd. dež. boln.

Dva še dobro ohranjena portala z izložberim oknom, železnim zastorom in senčno streho proda po nizki ceni Simon Kmetz, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, sred. tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Uminutni v 24 urah v mm
25	9. zveč.	741.5	-1.3	sl. jvzh.	brezobl.	
	7. zjutr.	746.	-8.8	sr. jvzh.	brezobl.	0.0
26	2. pop.	738.0	7.7	sr. jzah.	"	"

Srednja včerajšnja temp. — 18°, norm. 0.8°.

Redka prilika! — Proda se l.p nov harmonij, američanskega sistema, s 5 oktavi, po ugodni cen. Natančna pojasnila daje 583 Ivan Gec v Senožcah, Noš.

Služkinjo ki zna samostalno dobro kuhati, sprejme takoj obitelj višjega uradnika v Pazinu (Istra). Plača po dogovoru. Ponudbe pod naslovom: Šorli, Pazin Istra. 626 2

Pisalni stroj dobro ohranjen, se poceni proda. Kje, pove uprava lista pod št. 585.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg. Budimpešta, 26 februarja 1913.
Pšenica za april 1913 11.51
Pšenica za oktober 1913 12.12
Rž za april 1913 9.77
Rž za oktober 1913 9.67
Oves za oktober 1913 8.70
Koruza za maj 1913 7.53
Koruza za julij 1913 7.75

Zahvala.

Dragi nam sorodniki, prijatelji in znanci! Sočutje, ki ste je nam izražali ustmeno ali pisмено o priliki britke izgube in smrti naše dobre matere

Ane Indof roj. Beršnar

nam je bilo v veliko tolažbo. Zato naj vam bo v mojem imenu in v imenu brata in sester tu izrečena iskrena zahvala.

Tudi vam vsem, ki ste se od blizu in daleč v tako obilnem številu udeležili pogreba in ste tako dejansko pokazali, kako se spoštovani in radi imeli »farovško mamo«, se najgorkeje zahvaljujemo. Osobito lepa zahvala prečastitemu g. dekanu M. Riharju, ki je ob roki svojih dobrih gg. kapelanov J. Pogačarja in J. Filipiča vodil spreved, gosp. županu L. Hostniku in občinskim odbornikom za častno spremstvo, gg. pevcem za dovršeno, lepo in ginljivo petje, pri hiši, v cerkvi in na grobu. Hvala tudi vam pogrebniški, ki ste nosili in svetili. Vsakemu in vsem skupaj tisočera zahvala.

Blagi mami pa blag spomin! Trudno mirno naj počiva, duša pa naj raj vživa!

Javor o pri Litji, 24. februarja 1913.

Franc Indof župnik.

625

Zahvala.

Za mnoge dokaze odkritosrčnega sočutja in tolažbe ob prebriski izgubi najinega čez vse ljubljenega edinega sinčka

Zlatana

izrekava tem potom vsem sorodnikom prijateljem in znancem v neizmerni bolesti svojo srčno zahvalo. Posebno se zahvaljuje vsem cenjenim darovalcem krasnih vencev in šopkov in vsem ki so nepozabno dete v tako obilnem številu spremili v prerani grob.

Žalujoba Zdravko in Ivanha Leskovic

Mesečna soba

lepo meblavana, se takoj odda, II. nadstropje na levo, Tabor št. 5. 563

Izgotovljene obleke

za moške in otroke v veliki izbiri po zmerni ceni v manufakturni trgovini

Ljubljana Pri Škofu zrau. škofije

2934

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomanjkanja prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. Parna žaga SCAGHETTI, za skladiščem državnega k. lodvora. 245

1252 L.
Splošna priljubljenost
preizkušenege : Franckovega : kavinega dodatka s kavimim mlinčkom pripisati je njegovi nedosežni izdatnosti v jedru, okusu in barvi.
Tovarna v Zagrebu.

Izvežbana šivilja in ena učenka

se sprejme v trajno delo. Francevo nabrežje št. 1, II. nadstropje. 586

Trgovina

se odda v večjem prometnem kraju na Kranjskem v najem. Ponudbe pod »Trgovina« poštno ležeče Ljubljana. 594

V plačilne težkoče zašli trgovci in industrijci
se ranžirajo
najhitreje in popolno disk. etno in se tudi denar preskrbi. Vprašanja pod »Filička Ljubljana« na upravo »Slovenca«.
466 20

Staubene parcele

na Dunaški cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincah takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.

Več se izve pri lastniku JOS. TRIBUC, na Glincah 37. 2127

DNEVNI DOGODEK

Inventurna prodaja **50%** = znižane cene

v času od 1. do 15. marca 1913.

Razprodajalo se bo:

Damski modni predmeti: bluze, moderci, juponi, nogavice, šerpe, rokavice, fišu, žabot, veznine, gumijevi čevlji, gumijevi plašči, jopiči za varstvo modercev, torbice za dame, jopice, žoki in nogavice za otroke.
Moški modni predmeti: klobuki, čepice, srajce, telovniki, kravate, žoki, rokavice, žepni robci, palice itd. itd.

Modna trgovina J. S. BENEDIKT, Ljubljana.

Zaloga c. kr. dvornih založnikov za klobuke P. C. Habig, I. Heinr. Ita, Dunaj itd.

619

Nizke cene!

Novosti sukna za moške in modnega blaga za damske obleke!

Zahlevajte vzorce!

LENASI & GERKMAN

Ljubljana,
Stritarjeva ulica 4.
Vseoco bavaroval.

Priložnostni nakup!

Popolna acetil.-razsvetljevalna naprava za 100 žarnic!

Ta naprava je bila v rabi le tri mesece in je tedaj kot nova. Ker se v trgu splošno vpelje električna razsvetljava, se odda ta naprava zelo po ceni. K njej spada: okolu 400 metrov pocinjenih železnih cevi različnih dimenzij, okolu 20 lita svetilk, viseče svetilke, invent. svetilke, lestene, dvostranske svetilke, svetilke za vrt, rezervni žarilci in stekla, novo kompl. orodje za rezanje cevi. 550

Za hotele, vile, gradove, kopališča, ulično razsvetljavo zelo primerno.

Povpraša se in eventuelno ogleda pri **KARLU JANIČU** v Žalcu, Spodnje Stajersko.

25. februarja 1913

Otvoritev
modne in športne trgovine
za gospode in dečke

I. Kette

Franca Jožefa cesta 3, poleg konfekcijske trgovine Maček & Komp.

Pristno brnsko blago
za pomladansko in poletno sezono 1913.

Kupon. 3-10 metr. dolg, za kompletne moško obleko (suknjo, hlače, telovnik) zadostno, stane le	1 kupon 7 kron 1 kupon 10 kron 1 kupon 15 kron 1 kupon 17 kron 1 kupon 20 kron
--	--

Kupon za črno salonsko obleko K 20-., kakor tudi blago za povrhnjke, turistovske obleke, svileni kamgarn in blago za damske obleke, pošilja po tovarniški ceni kot realna in solidna, dobroznana zaloga tovarniškega sukna

Siegel-Imhof Brno, Morava.

Vzorci zastonj in franco.

Vseled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebni mnogo prednosti. Vseled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. **Stalne, najnižje cene.** Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu. 461

Kravavarja

takoj sprejmo na Laverci pri Iv. Ogrinu. Plača po dogovoru. 554

Franc Kos Ljubljana, Souha ulica.

Podpirate domačo industrijo!
Stare nogovice se ceno podpietu ejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderne, telovnice, nogov. ce. rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za siroje itd. na drobno in na debelo.

Sivalni stroji od 70 kron naprej.

Pletilni stroj patent „Wiedermann“ je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pou. i brezplaćen, trajno delo zagotovljeno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje. 250(50)

Od 20. februarja 1913 odračunam v svoji modni trgovini za gospode dobrovoljno 10% popusta od svojih skromnih stalnih cen pri nakupovanju in gotovem plačilu sledečih predmetov: klobuki, čepice, srajce, spodnje hlače, majice, ovratniki, zapestnice, kravate, rokavice, nogavice, žepni robci, palice, dežniki, gumbi itd.

Vse v največji izbiri, najnovejši modi, prvovrstno blago in po konkurenci v vsakem oziru nedosežno. Pazite na cene v izložbah!

Z odličnim spoštovanjem se priporoča 545

Modna in športna trgovina za gospode
P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Šampanjec
Kleinofscheg

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga	Fr. Kapus	Ljubljana, Marije Ter. c. 11 (Kolizej).
Zaloga spalnih ter jedilnih sob v različnih najnovejših slogih. Vsakovrstno drugo pohištvo. Priznano solidno blago ter najnižje cene.	Zaloga otomanov divanov, žimnic različne kakovosti; zajamčeno trpežni izdelki. Velika izbira otroških vozičkov vsakovrstnih slik, ogledal itd.	

Elektrotehniška delniška družba

prej 1018

Kolben in dr. Praga-Vysočany.

Dinamo stroji, elektriški motorji. Naprave za elektriško razsvetljavo in prevajanje elektriške sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektriške železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektriških strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje.